

چالش های اساسی منابع آب کشور :

۱. نبود تفکر مدیرانه به بخش آب به عنوان اساسی ترین محور توسعه کشور و عدم توجه به فرابخشی بودن بخش آب در نظام حاکم بر مدیریت کشور (عدم نهاد مدیریت مقتدر آب در کشور)
۲. عدم تعادل منابع و مصارف بخصوص در بخش آبهای زیرزمینی (افت کمی و کیفی منابع آب)
۳. مدیریت آبهای مرزی و مشترک
۴. پایین بودن بهره وری آب به طور عام و در کشاورزی به طور اخص
۵. تامین و تجهیز منابع مالی لازم (حجم فیزیکی و تعداد بسیار بالای طرح ها و پروژه های نیمه تمام و پیش رو)
۶. مقابله با بحران های طبیعی و اجتماعی
۷. کنترل آلودگی گسترده منابع آب، بازگرداندن شرایط به وضع مطمئن
۸. مدیریت رقابت ها و حل و فصل تعارضات (کنترل تقاضای فزاینده برای آب در آینده)
۹. عدم وجود ساختار مناسب برای حکمرانی آب کشور با ملحوظ نمودن حوضه های آبریز به عنوان واحدهای طبیعی مدیریت آب
۱۰. نبود تعرفه مناسب و قابل اجرا با مد نظر قرار دادن ارزش اقتصادی آب شامل ارزش ذاتی و ارزش سرمایه گذاری های صورت گرفته در زمینه انتقال، توزیع و بازیافت آب
۱۱. عدم توجه به آمایش سرزمین و توسعه مناطق جمعیتی و صنعتی متناسب با پتانسیل و محدودیت های منابع آب

رئوس برنامه ها :

۱. نگرش به آب به عنوان فرابخشی و عامل توسعه و پایداری و رکن اصلی توسعه کشور (تحول در بنیان فکری و فرهنگی تصمیم گیرندگان و ذیمدخلان)
۲. تعادل بخشی بین منابع و مصارف بخصوص در آب های زیرزمینی با تاکید بر اعمال مدیریت تقاضا
۳. افزایش بهره وری کلیه بخش های مصرف با اولویت کشاورزی
۴. پرداختن به دیپلماسی آب، آب های مرزی مشترک
۵. رعایت موضوع پایداری و حفظ محیط زیست در کلیه برنامه های مدیریت منابع آب کشور
۶. توجه خاص بر تکمیل پروژه های چند منظوره نیمه تمام (شبکه های آبیاری و زهکشی، آبرسانی به شهرها، تصفیه خانه ها، آب و فاضلاب و پروژه های آب های مرزی مشترک)
۷. تهیه و اجرای پروژه های خاص در زمینه های (حوضه ارومیه، سد گتوند و آب های مرزی)

۸. خصوصی سازی و قبول مشارکت مردم و بهره برداران و تشکل‌های حوضه‌ای در مدیریت آب (سیاست‌گذاری تامین، عرضه، بهره برداران، نگهداری و فراهم نمودن زمینه رقابت و ایجاد فضای کسب و کار و استقرار نهاد تنظیم مقررات و ...)
۹. استقرار حکمرانی مناسب آب
۱۰. اعمال مدیریت حوضه ای برای آب کشور (یکپارچه)
۱۱. تدقیق و اصلاح آمار و اطلاعات پایه
۱۲. فراهم نمودن زمینه سرمایه گذاری در طرح های آب (تنوع بخشی منابع از طریق فاینانس بانک های داخلی، استفاده از منابع داخلی و خارجی)
۱۳. توجه به ظرفیت تامین منابع آب در برنامه های آمایش سرزمین (توسعه مناطق جمعیتی و توسعه های بخش سیاست ها و ...)
۱۴. بازنگری اساسی در ساختار آب کشور
۱۵. اولویت بندی پروژه ها و تدوین برنامه های تسریع در اتمام عملیات اجرائی آنها
۱۶. ترویج دیدگاههای آب در کلیه سطوح مصرف، تامین و عرضه از نقطه نظرهای پایداری، اقتصادی و اجتماعی
۱۷. پایداری اقتصادی فعالان بخش (امنیت شغلی)
۱۸. بالابردن شاخص بهره مندی روستائیان از آب شرب و بهداشتی
۱۹. توجه اساسی به جلوگیری از آلودگی منابع آب
۲۰. استفاده از آبهای غیرمعارف، بازچرخانی و استفاده مجدد از منابع آب
۲۱. پیش بینی مدیریت خشکسالی و کنترل سیلاب
۲۲. ایجاد سازمان مناسب برای پایش و مدیریت اثرات تغییرات اقلیمی و آب و هوایی بر منابع آب کشور، اصلاح ساختار آب و توجه توام به چرخه محیط زیست
۲۳. توجه به ارزش اقتصادی و سیاسی و اجتماعی آب (واقعی کردن جایگاه مهم اقتصادی آب در سبد هزینه‌های تولید)
۲۴. فعال کردن شورای عالی آب کشور
۲۵. ساماندهی رودخانه های اصلی داخلی به عنوان شریان ها حیاتی توسعه و زیست کشور از نظر پایش کیفی، حریم، جلوگیری از تخریب‌های ناشی از برداشت بی رویه مصالح و برداشت آب و همچنین توجهات مرزی ضروری است.
۲۶. توجه اساسی به موضوع تجارت آب مجازی در برنامه‌ریزی‌ها و سیاستگذاری‌ها
۲۷. اولویت نوسازی و بازسازی عمده تاسیسات فرسوده آبی (بویژه شبکه‌های آبرسانی)
۲۸. توسعه و مدیریت منابع آب با مشارکت موثر ذینفعان و نقش آفرینان
۲۹. ارتقاء مدیریت تخصصی آب

۳۰. ارتقاء همکاری بین نهادهای ملی و بین المللی
۳۱. ایجاد و حمایت از نهادهای منطقه ای
۳۲. ایجاد تعادل بین امنیت غذایی و تهدیدهای زیست محیطی به خشکسالی و افت کمی و کیفی منابع آب
۳۳. ارتقاء مدیریت مالی، ارزش اقتصادی آب، بازیافت هزینه ها، سامان دهی و مدیریت واگذاری ها (اصل ۴۴)
۳۴. توسعه و ترویج بهره برداری از آب های غیر متعارف
۳۵. توسعه و ارتقاء سطحی کیفی و کمی ظرفیت ها و مهارت های مدیریتی، مشاوره ای، اجرایی و ساخت داخل
۳۶. توسعه و ارتقاء ظرفیت های پژوهشی و نیروهای انسانی متناسب با نیازهای ملی
۳۷. یکپارچگی مسوولیت های غیر قابل تفکیک حاکمیتی آب در یک نهاد مقتدر
۳۸. رویکرد مدیریتی آب (از عرضه به مدیریت تقاضا و مصرف)
۳۹. سازماندهی ساختار دولتی مدیریت آب در دو سطح منطقه ای و ملی
۴۰. صدور خدمات فنی و مهندسی و مدیریتی آب به کشورهای منطقه